

میزان شیوع هیپوتیروئیدی مادرزادی و افزایش گذرای TSH در استان یزد

دکتر محمود نوری شادکام^۱، دکتر مجید جعفرزاده^{۲*}، دکتر محسن میرزایی^۳، دکتر محمد اسماعیل مطلق^۴، دکتر ضیاء اسلامی^۵، دکتر محمد افخمی اردکانی^۶، دکتر محمدحسن لطفی^۷، دکتر محمدرضا صادقیان^۸، دکتر آذر ربیعی^۹، حسین شجاعی فر^{۱۰}

چکیده

مقدمه: هیپوتیروئیدی مادرزادی (CH) یکی از شایع ترین علل قابل پیشگیری عقب ماندگی ذهنی است. بروز کلی این مشکل از یک در ۳۰۰۰ تا ۱ در ۴۰۰۰ متغیر است. میانگین بروز این بیماری در کشور یک در ۱۰۰۰ تخمین زده می شود. غربالگری نوزادان و درمان به موقع طی ۲ هفته اول زندگی می تواند از اختلال تکامل شناختی نوزاد جلوگیری نماید. هدف از این مطالعه تعیین بروز هیپوتیروئیدی مادرزادی و افزایش گذرای TSH در نوزادان استان یزد و کسب اطلاعات لازم جهت ترسیم سیمای این بیماری و طراحی اقدامات پیشگیرانه در سطح اول و دوم می باشد.

روش بررسی: این مطالعه یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است که به صورت مقطعی و به روش سرشماری بر روی ۱۳۰۲۲ نوزاد زنده متولد شده استان یزد شامل ۶۴۹۵ دختر و ۶۵۲۷ پسر طی سال ۱۳۸۵ انجام شد. از پاشنه نوزادان (ترجیحاً در روز ۳-۵ تولد) نمونه خون با لانتست گرفته شد و پس از انتقال به فیلتر کاغذی و انجام آزمایش در صورتی که TSH مساوی یا بیشتر از ۵ $\mu\text{u/L}$ بود تست سرمی تأیید تشخیص به روش الیزا انجام و با توجه به پروتکل کشوری در صورتی که TSH بیشتر از ۱۰ $\mu\text{u/L}$ یا T4 کمتر از ۶/۵ میکروگرم در دسی لیتر بود بیماری تأیید و نوزاد تحت درمان قرار گرفت. داده ها در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: تعداد بیماران شناسایی شده ۴۵ مورد شامل ۲۵ پسر (۵۵/۵٪) و ۲۰ دختر (۴۴/۵٪) بودند. شیوع بیماری در نوزادان پسر، دختر و کل به ترتیب: ۱ در ۲۶۱، ۱ در ۳۲۵ و ۱ در ۲۸۹ به دست آمد ولی اختلاف شیوع در جنس مؤنث و مذکر معنی دار نبود. شیوع بیماری در شهر و روستا به ترتیب: ۱ در ۳۱۵ و ۱ در ۲۱۶ بود که این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبود. شیوع بیماری در فصل های بهار تا زمستان به ترتیب: ۱ در ۹۵، ۱ در ۲۵۰، ۱ در ۱۹۳۴ و ۱ در ۳۶۹ بود که از نظر آماری این اختلاف معنی دار بود. متوسط سن نوزادان در زمان نمونه گیری ۷/۲ روز، میانگین TSH: ۲/۳ $\mu\text{u/L}$ ، میانگین وزن نوزادان ۳۱۳۹/۸ گرم و میانگین سن مادران ۲۵/۸ سال بود.

نتیجه گیری: شیوع هیپوتیروئیدی مادرزادی و افزایش گذرای TSH در استان یزد به طور قابل توجهی از مقادیر جهانی و کشوری بالاتر است که استمرار و تقویت برنامه غربالگری نوزادان را اجتناب ناپذیر می سازد. از طرفی مطالعات تکمیلی برای روشن شدن عوامل مرتبط به ویژه کمبود ید از اولویت های پژوهشی نظام سلامت در استان می باشد.

واژه های کلیدی: هیپوتیروئیدی مادرزادی، نوزادان، غربالگری، شیوع، استان یزد

مقدمه

کم کاری مادرزادی تیروئید (Congenital Hypothyroidism) یکی از شایع ترین علل قابل پیشگیری عقب ماندگی ذهنی در دنیا است و تنها در صورت تشخیص و درمان زودرس و به موقع قابل پیشگیری است (۱). شیوع کم کاری مادرزادی تیروئید در دنیا به طور متوسط ۱ مورد در هر ۳۰۰۰ تا ۴۰۰۰ تولد است و در بعضی نژادها مانند نژاد هیسپانیک به ۱ در ۲۰۰۰ تولد می رسد (۲). در ژاپن و آمریکای شمالی که ید

۱- استادیار گروه اطفال - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

*۲- نویسنده مسئول: پزشک عمومی - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
تلفن: ۰۹۱۳۱۵۲۰۳۷۴ - ۰۳۵۱ - ۷۲۴۷۰۷۴

Email: m_jafarizadeh1343@yahoo.com

۳، ۸- پزشک عمومی - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۴- دانشیار گروه اطفال - دانشگاه علوم پزشکی اهواز

۵- دانشیار گروه اطفال - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۶- دانشیار گروه داخلی - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۷- استادیار گروه آمار - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۹- متخصص اطفال - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۱۰- کارشناس مبارزه با بیماری ها - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

تاریخ دریافت: ۱۳۸۶/۱۰/۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۷/۵/۲۴